

De nieuwe klimaatgeneratie is geboren

Dirk Holemans

De lijst groeit elke week, en geeft ons meer en meer hoop. Het begon met de eenzame schoolstaking van Greta Thunberg in Zweden. Ze kreeg navolging in ons land, wat heel snel leidde tot scholierenprotest dat tienduizenden leerlingen op donderdag deed spijbelen en betogen. Maar ook in steden in Duitsland en Zwitserland laten grote aantallen jongeren van zich horen. Ondertussen zijn er klimaatspijbelers in de Verenigde Staten en Oeganda, lezen we over klimaatbetogingen in Australië en Groot-Brittannië.

Wie denkt deze wereldwijde geest terug in de fles te krijgen, is eraan voor de moeite. Wie als tiener het lef heeft om te spijbelen, ondanks in sommige gevallen het dreigen met sancties door directies, en zich dan omringd weet door duizenden andere betogers, trekt een lijn voor heel haar of zijn leven. Het gaat om het herontdekken van het belang van burger zijn, een eigen oordeel te vormen en mening te geven, zich niet de mond te laten snoeren door paternalistische ministers of oude mannen die zo graag op televisie komen. Los van de klimaatkwestie is het een zegen voor onze democratie, die er zo letterlijk vers bloed blij krijgt. Deze jongeren zijn voor de rest van hun leven gepolitiseerd, wat betekent: ze willen mee hun toekomst vorm geven. Ook het publieke debat vaart er wel bij: niet alleen in kranten of in praatprogramma's op televisie gaat het nu over de belangrijkste kwestie die ons als mensen aanbelangt. Het debat neemt vele vormen aan en gaat heel wat kanten op, en dat is goed. Moraalfilosofen voelen nu bijvoorbeeld de behoefte om een opiniestuk te schrijven over de vraag of ze nog wel een vliegtuig mogen nemen. Wat op zich dan weer andere reacties losweekt. Zo voelen steeds meer mensen zich aangesproken.

Ook andere voorbeelden laten zien dat de bevolking niet langer lijdzaam toeziet als regeringspartijen er niets van bakken. In Beieren slaagden activisten erin om meer dan een miljoen handtekeningen te verzamelen om een referendum te houden over het aanscherpen van de wet op natuurbehoud. Ze maken zich terecht zorgen over het ineenstorten van het insectenbestand. En in Frankrijk tekenden twee miljoen mensen een petitie die een Franse versie van de klimaatzaak ondersteunt, waarbij een rechtszaak tegen de regering wordt gestart omdat haar klimaatbeleid faalt.

Het is nu zaak om deze nieuwe vormen van milieuactivisme in duurzame structuren te gieten. Vroeger moest je eerst een beweging met veel leden en bereik opzetten

alvorens je een grote betoging kon realiseren. Nu volstaat, als de vonk overslaat, een Facebook-evenement aanmaken om duizenden scholieren op straat te krijgen. Daarom is het nu zaak om een hedendaagse beweging op te zetten die structuur brengt en zorgt dat het momentum niet verloren gaat. Dat is een zorg en taak van alle generaties, met respect voor de nieuwe: hoe samenwerken, de krachten bundelen over generaties heen.

Want hoewel al deze acties en betogingen zeker ook de verkiezingen positief zullen beïnvloeden, staan we nog maar aan het begin van de noodzakelijke systeemverandering. Daarvoor hebben we medestanders nodig om werk te maken van een andere mobiliteit, een ander voedsel- en landbouwsysteem of energiesysteem. Daarbij kan elk van ons zijn of haar steentje bijdragen. Zo is recent gebleken dat alle grootbanken blijven investeren in olie- en gasbedrijven. Misschien het moment om je geld te verhuizen naar een ethische bank?